

MINISTRIA E ARSIMIT DHE E SHKENCËS

BYROJA E ZHVILLIMIT TË ARSIMIT

Program mësimor

LËNDË ZGJEDHORE E LIRË

**E ZBULOJMË BOTËN ITALIANE
PËRMES LOJËS për klasën V**

Shkup, 2025

QËLLIMET E LËNDËS:

- Të zgjohet kureshtja tek nxënësit për të mësuar gjuhën italiane dhe kulturën italiane.
- Të zhvillohet tek nxënësit një qëndrim pozitiv ndaj të mësuarit të gjuhëve të huaja.
- Nxënësit të njihen me kulturën italiane, ushqimin, muzikën, festat dhe jetën e përditshme.
- Nxënësit të dallojnë ngjashmëritë dhe dallimet midis gjuhës italiane dhe gjuhës amtare përmes ndërkombëtarizmave dhe frazave bazë.
- Nxënësit të fitojnë njohuri të fjalorit bazë dhe ta përdorin atë në komunikim të thjeshtë.

TË DHËNAT BAZË PËR PROGRAMIN MËSIMOR

Lëndë mësimore	E zbulojmë botën italiane nëpërmjet lojës
Lloj/kategori e lëndës mësimore	Zgjedhore (lëndë zgjedhore e lirë)
Klasë	V (i/e pesta)
Tema/fusha në programin mësimor	• <i>Zbulojmë gjuhën italiane dhe Italinë</i><i>Яс и мојата непосредна околина</i> • <i>Çfarë të vishem?</i> • <i>Dua.../Nuk dua...</i>
Numri i orëve	2 orë në javë / 36 orë gjatë një semestri
Pajisje dhe mjete	• kompjuter, printer, projektor, tavë, CD/DVD-player, tavë interaktive; • posterë, fotografi, imazhe, objekte, kartela, sticker-a, letër, letër ngjyrë, karton, gërshtë, ngjitës, lapsa druri, markera etj.; • Manuali *Il mio primo italiano* https://s3-www.savethechildren.it/public/files/Il-Mio-Primo-Italiano-Digitale-2.pdf
Normativ i stafit mësimor	Mësimin e lëndës zgjedhore “E zbulojmë botën italiane nëpërmjet lojës” mund ta realizojë personi që ka përfunduar:

- * studime në gjuhë dhe letërsi italiane – drejtimi mësimor, VII/1 ose 240 ECTS,
- * studime në gjuhë dhe letërsi italiane – drejtimi mësimor, VII/1 ose 240 ECTS,
- * studime në gjuhë dhe letërsi italiane – drejtimi tjetër dhe me arsimim të përshtatshëm pedagogjik-psikologjik dhe metodik (kualifikim shtesë) për mësim të gjuhës italiane në institucion të akredituar të arsimit të lartë, VII/1 ose 240 ECTS;
- * studime dyfushore në gjuhë maqedonase dhe italiane, VII/1 ose 240 ECTS;
- * studime në gjuhë dhe letërsi/letërsi italiane – drejtim tjetër në kombinim me një gjuhë tjetër dhe me arsimim të përshtatshëm pedagogjik-psikologjik dhe metodik (kualifikim shtesë) për mësim të gjuhës italiane në institucion të akredituar të arsimit të lartë, VII/1 ose 240 ECTS;
- * mësues klase me certifikatë nga institucion i akredituar për njohjen e gjuhës italiane, nivel A2 sipas Kornizës së Përbashkët Evropiane për Gjuhët.

LIDHJET ME STANDARDET KOMBËTARE

Rezultatet e të mësuarit të përmendura në programin mësimor çojnë në fitimin e kompetencave të mëposhtme të përfshira në fushën **Përdorimi i gjuhëve të tjera** sipas Standardeve Kombëtare:

<i>Nxënësi/nxënësja di dhe mund:</i>	
I-A.1	të kuptojë fraza dhe fjalor të përdorur më shpesh që lidhet me fusha të rëndësishme për jetën personale (p.sh. informacionet më të thjeshta personale dhe familjare, blerjet, ushqimi, shëndeti, mjedisi),
I-A.5	të komunikojë në situata të thjeshta dhe rutinore që kërkojnë shkëmbim të thjeshtë dhe të drejtpërdrejtë informacioni mbi tema dhe aktivitete të njohura,
I-A.6	të nxisë dhe të marrë pjesë në biseda të shkurtra mbi tema të njohura,
I-A.7	të përdorë një seri frazash dhe fjali për të përshkruar me fjalë të thjeshta familjen dhe njerëzit e tjerë, kushtet e jetesës, interesat dhe aktivitetet e përditshme.
<i>Nxënësi/nxënësja kupton dhe pranon se:</i>	

I-b.1	përmes mësimit të një gjuhe tjetër lehtësohet të mësuarit e gjuhëve të tjera dhe zhvillohet mundësia për komunikim me anëtarë të grupeve të ndryshme kulturore/gjuhësore,
I-b.3	përmes mësimit të gjuhëve të tjera zhvillohet interes dhe kureshtje për gjuhë dhe kultura të ndryshme,
I-b.4	përmes mësimit të gjuhëve të tjera zhvillohet respekti për kultura të tjera dhe përmirësohen kompetencat ndërkulturore.

Programi mësimor përfshin gjithashtu kompetenca të rëndësishme nga fushat **Shkrim-digjital, Zhvillim personal dhe social dhe Shoqëri dhe kulturë demokratike** sipas Standardeve Kombëtare:

<i>Nxënësi/nxënësjë di dhe mund:</i>	
IV-A.2	të vlerësojë kur dhe në çfarë mënyre përdorimi i ICT-së është i nevojshëm dhe efektiv për zgjidhjen e një detyre/problemi;
IV-A.5	të përcaktojë çfarë informacioni i nevojitet, të gjejë, të zgjedhë dhe të shkarkojë të dhëna, informacione dhe përmbajtje digjitale;
V-A.6	të vendosë qëllime për të mësuar dhe për zhvillimin e vet dhe të punojë për të tejkaluar sfidat që shfaqen në rrugën drejt realizimit të tyre;
V-A.7	të përdorë përvojat e veta për të lehtësuar të mësuarit dhe për të përshtatur sjelljen e vet në të ardhmen;
V-A.13	të komunikojë me të tjerët dhe të prezantohet vetë në mënyrë të përshtatshme sipas situatës;
V-A.14	të dëgjojë në mënyrë aktive dhe të reagojë në mënyrë të përshtatshme, duke treguar empati dhe kuptim për të tjerët, dhe të shprehë shqetësimet dhe nevojat e veta në mënyrë konstruktive;
V-A.15	të bashkëpunojë me të tjerët për arritjen e qëllimeve të përbashkëta, duke ndarë pikëpamjet dhe nevojat e veta dhe duke marrë parasysh pikëpamjet dhe nevojat e të tjerëve;
V-A.17	të kërkojë informacion dhe mbështetje për veten, por edhe të japë informacion dhe mbështetje konstruktive në dobi të të tjerëve;
V-A.19	të japë sugjerime, të shqyrtojë mundësi të ndryshme dhe të parashikojë pasojat me qëllim të nxjerrë përfundime dhe të marrë vendime të arsyeshme;
VI-A.2	të analizojë sjelljen e vet me qëllim për t'u përmirësuar, duke vendosur qëllime reale dhe të arritshme për veprim aktiv në komunitet;
VI-A.5	të kuptojë dallimet midis njerëzve sipas çdo kriteri (përkatësi gjinore dhe etnike, moshë, aftësi, status social etj.);
VI-A.6	të njohë praninë e stereotipave dhe paragjykimeve tek vetja dhe të tjerët dhe të kundërshtojë diskriminimin;
VII-A.9	të marrë pjesë në mënyrë aktive në punë në grup sipas rregullave të mëparshme të mësuara dhe duke respektuar me përpikëri rolin dhe

	kontributin e të gjithë anëtarëve të grupit.
<i>Nxënësi/nxënësjka kupton dhe pranon se:</i>	
IV-b.1	shkrim-digjital është i nevojshëm për jetesën e përditshme – lehtëson të mësuarit, jetën dhe punën, kontribuon në zgjerimin e komunikimit, për kreativitet dhe inovacion, dhe ofron mundësi të ndryshme për argëtim;
V-b.3	arritjet dhe mirëqenia e vetë varen kryesisht nga përpjekjet që ai/ajo bën dhe nga rezultatet që arrin vetë;
V-b.4	çdo veprim që ndërmerr ka pasoja
V-b.7	inicijativa, këmbëngulja, qëndrueshmëria dhe përgjegjësia janë të rëndësishme për realizimin e detyrave, arritjen e qëllimeve dhe tejkalimin e sfidave në situata të përditshme;
V-b.8	ndërveprimi me të tjerët është i dyanshëm – ashtu siç ka të drejtë nga të tjerët të kërkojë që t’i mundësohet plotësimi i interesave dhe nevojave të veta, po ashtu ka edhe përgjegjësi t’u japë hapësirë të tjerëve që të plotësojnë interesat dhe nevojat e tyre;
V-b.9	kërkimi i informacionit kthyes dhe pranimi i kritikës konstruktive çon drejt përparimit personal në plan individual dhe shoqëror;
VI-b.2	të gjithë njerëzit, përfshirë edhe fëmijët, kanë të drejtë t’i shprehin mendimet dhe qëndrimet e tyre dhe të marrin pjesë në marrjen e vendimeve që lidhen me nevojat dhe interesat e tyre;
VIII-b.4	diversiteti kulturor ndikon në zhvillimin e identitetit të anëtarëve të kulturave të ndryshme;
VIII-b.5	ndaj dallimeve mes kulturave duhet të shihet si mundësi për të mësuar dhe si sfidë për mirëkuptim dhe përparim të ndërsjellë;
VIII-b.6	respektimi dhe promovimi i kulturave të tjera kontribuon në sigurimin e respektit për kulturën vetjake nga të tjerët.

REZULTATET E NXËNIES

Tema 1. Zbulojmë gjuhën italiane dhe Italinë (4 orë)	
Njohuri/aftësi	
- Kupton dhe emërton fjalët ndërkombëtare më të zakonshme. - Zbulon ekuivalentet e fjalëve ndërkombëtare nga gjuha amtare me ato në gjuhën italiane. - Zbulon simbolet e Italisë dhe monumentet e Romës.	
Qëndrime/vlera	
- Përmes mësimi të një gjuhe tjetër lehtësohet mësimi i shumë gjuhëve dhe mundësia për komunikim me anëtarët e grupeve të ndryshme kulturore/gjuhësore. - Përmes mësimi të gjuhëve të tjera zhvillohet interes dhe kuriozitet për gjuhë dhe kultura të ndryshme. - Përmes mësimi të gjuhëve të tjera zhvillohet respekti ndaj kulturave të tjera dhe përmirësohen kompetencat ndërkulturore. - Respektimi dhe promovimi i kulturave të tjera kontribuon në sigurimin e respektit për kulturën vetjake nga të tjerët.	
Përmbajtje (dhe koncepte) dhe numri i orëve	Shembuj të aktiviteteve
- Fjalë ndërkombëtare (2 orë) (ciao, sport, televisione, musica, balletto, ballerina, automobile, telefono, opera, pizza, spaghetti, maccheroni, cappuccino, espresso ...)	- <i>Kuiz për sensibilizim: Mësimdhënësi u propozon nxënësve të kontrollojnë vetë nëse tashmë njohin fjalë në gjuhën italiane përmes lojës kuiz. Mund të përdorin telefonat celularë.</i> - <i>Kuizi shërben për të motivuar nxënësit, pasi të gjithë do të marrin rezultate të shkëlqyera (të gjitha fjalët e propozuara janë të njohura).</i>

	• Telefoni i shurdhët: Mësimdhënësi/Mësimdhënësjë propozon nxënësve të luajnë lojën “telefoni i shurdhët” në mënyrën e mëposhtme: Nxënësit rreshtohen në një linjë. Mësimdhënësi i pëshpërit nxënësit të parë një fjalë ndërkombëtare, e cila përsëritet te nxënësi tjetër dhe kështu me radhë deri te nxënësi i fundit, i cili duhet ta thotë me zë fjalën që e dëgjoji.
• Simbolet e Italisë dhe monumentet e Romës (2 orë) • (il Colosseo, Leonardo da Vinci, il gelato, la pizza, ...)	• Mësimdhënësi/Mësimdhënësjë shkruan në tabelë: “Italia është e njohur për ...” Nxënësit plotësojnë me atë që dinë, p.sh. simbole, personalitete të njohura, specialitete... Në fund, Mësimdhënësi/Mësimdhënësjë u shfaq nxënësve një video me simbolet e Italisë. Nxënësit mësojnë fjalë të reja që përfaqësojnë simbolet e Italisë. • Lojë asociacioni: Mësimdhënësi/Mësimdhënësjë u ndan nxënësve kartolina ku shfaqen simbolet e Italisë. Pastaj pyet: “Chi ha il Colosseo? il gelato/ la pizza/... ?” • Nxënësi që ka kartolinën përkatëse përgjigjet: “Io.”

Tema 2. Unë dhe mjedisi im i afërt (14 orë)	
Njohuri/aftësi	
• Njihet me përshëndetjet joformale dhe shkëmben informacion gjatë kontaktit të parë. • Kupton kuptimin e fjalëve që përfaqësojnë anëtarët e familjes së ngushtë dhe i emërton ato. • Kupton kuptimin e njësive leksikore të dëgjuara mbi tema që lidhen me mjedisin e afërt (klasa dhe materialet shkollore) dhe i emërton ato. • Kupton dhe emërton njësitë leksikore që lidhen me trupin e njeriut.	

- Numëron nga 1 deri në 20.
- Uroi ditëlindjen një shoku/shoqe.
- Njihet me përrallat italiane dhe heronjtë kryesorë të tyre.

Qëndrime/vlera

- Nuk duhet të bëjë diskriminim bazuar në dallimet midis njerëzve (përkatësi gjinore dhe etnike, moshë, aftësi, status social, etj.).
- Kupton se pa mbështetje reciproke, bashkëpunim, besim dhe respekt nuk ka miqësi dhe shoqëri.
- Identifikon praninë e stereotipave dhe paragjytimeve tek vetja dhe të tjerët dhe i kundërshton diskriminimit.

Përmbajtje (dhe koncepte) dhe numri i orëve

- Përshëndetje në mënyrë joformale (1 orë)
(Salve!; Ciao!; Buongiorno!; Come va?; A presto!)
- Prezantim dhe kërkim nga tjetri për t'u prezantuar në mënyrë të thjeshtë (1 orë)
(Io mi chiamo ... ; Ho 10 anni. E tu? Come ti chiami?)

Shembuj të aktiviteteve

- Lojë me top: *Buongiorno, io sono...* Nxënësit qëndrojnë në rreth. Mësimdhënësi/Mësimdhënësja ka një top të butë dhe thotë:
Buongiorno, io mi chiamo ... Më pas e kalon topin tek një nxënës dhe pyet: "E tu? Come ti chiami?" Nxënësi më pas prezantohet në gjuhën italiane dhe sipas zgjedhjes së tij e kalon topin tek nxënësi tjetër derisa të kalojnë të gjithë.
  - Këngë: *Ciao, come stai?*
- <https://www.youtube.com/watch?v=C6zLAP6Eudc>
- Mësimdhënësi/Mësimdhënësja këndon këngën, duke bërë gjest për çdo varg, p.sh. kur thotë *Ciao, come stai?*
- bën një lëvizje me dorë, për shprehjen *Sto bene* tregon me gisht të gishtit lart, për shprehjen *Sono stanco* tregon me gisht të gishtit poshtë. Nxënësit gjatë dëgjimit të dytë përsërisin aktet komunikative me ndihmën e mësuesit/mësueses. Në fund, këndojnë këngën në kor duke përdorur gjestet që Mësimdhënësi/Mësimdhënësja u ka treguar në fillim.

• Numrat deri në 20 (1 orë) • Pyetje/Përgjigje për moshën e vet (2 orë) (- Quanti anni hai? – Ho 10 anni.) • Urim ditëlindjeje (1 orë) (- Buon compleanno!; Tanti auguri!)	• Këndojmë dhe numërojmë. Mësimdhënësi/Mësimdhënësja u shfaq nxënësve një këngë me numra në gjuhën italiane https://www.youtube.com/watch?v=N29_B2tivjA. Nxënësit dëgjojnë me vëmendje, pastaj Mësimdhënësi/Mësimdhënësja ndalon këngën pas çdo fjalë që përfaqëson një numër, dhe nxënësit e përsërisin numrin sipas melodisë. • Lojë – Dëgjo dhe kërceni! Mësimdhënësi/Mësimdhënësja u jep çdo nxënësi një kartolinë me një numër nga 1-20. Ai/a jo thotë disa numra me zë në gjuhën italiane, nxënësit dëgjojnë me vëmendje dhe kërcenin kur dëgjojnë numrin e tyre. Më pas, të njëjtat kartolina përdoren për të thënë moshën e tyre. Secili nxënës ka një numër të ndryshëm dhe e përdor atë për të thënë moshën e tij, p.sh. nëse ka numrin 9, thotë: *Io ho 9 anni e tu?* Tjetri përgjigjet: *Io ho 10 anni* (ka numrin 10). • *Buon compleanno!* Nxënësit dëgjojnë dhe këndojnë këngën *Tanti auguri di Buon compleanno* https://www.youtube.com/watch?v=VL26ryfz8xo. Pastaj Mësimdhënësi/Mësimdhënësja pyet se cili nxënës do të festojë së shpejti ditëlindjen. Ai/a jo prezantohet dhe thotë sa vjeç është dhe sa vjet do të mbushë. Nxënësit e tjerë së bashku i uruan: *Buon compleanno!* dhe i japin dhuratë: *Ecco un regalo per te.* – *Grazie.*
• Anëtarët e familjes së ngushtë (1 orë) (madre, padre, sorella, fratello, mamma, papà, ...)	• *La mia famiglia.* Nxënësit dëgjojnë këngën *La famiglia dita* https://www.youtube.com/watch?v=8gGf30Lstr4, identifikojnë fjalët që përfaqësojnë anëtarët e familjes së ngushtë, dhe më pas këndojnë këngën së bashku.

• Klasa (1 orë) (classe, lavagna, sedia, banco) • Materialet shkollore (1 orë) (matita, penna, libro, quaderno, ...)	• Mësimdhënësi/Mësimdhënësja në tabelën interaktive tregon imazhe të ndryshme të sendeve dhe mobilie: banka, tabelë, karrige, kolltuk, llambë... Një nga një, nxënësit dalin para tabelës dhe tregojnë imazhin që përfaqëson një send që ka në klasë dhe e emërtojnë, p.sh. *sedia, lavagna...* • Lojë e të gjeturit: Nxënësi me sytë e lidhur duhet të gjejë se cili është sendi (material shkollore), duke e marrë nga një kuti/tas i mbyllur, dhe ta emërtojë në gjuhën italiane.
• Pjesët e trupit të njeriut (2 orë) (testa, naso, bocca, occhi, capelli, braccio, mano, gamba, ...)	• Këngë: *Testa, spalle, gambe e piedi* https://www.youtube.com/watch?v=QMLWemJcops • Nxënësit mësojnë pjesët e trupit përmes këngës dhe lëvizjes. Ata dëgjojnë dhe shohin videon e këngës italiane të njohur: me lëvizje (prek pjesët e trupit ndërsa thonë fjalët që i përfaqësojnë). Për më shumë argëtim, mund të rritet tempoja. • Lojë me kub: *Il dado del corpo!* Mësimdhënësi/Mësimdhënësja ka përgatitur më parë një kub të madh me imazhe të pjesëve të trupit të ngjitura. Nxënësit një nga një hedhin kubin dhe secili thotë me zë të lartë pjesën që ka dalë, pastaj e tregon tek të tjerët dhe e shqipton, p.sh. *Questo è un piede* (dhe prek këmbën). Nxënësit vazhdojnë lojën duke prekur pjesë të tjera të trupit.

• Përrallat dhe filmat vizatimorë italianë dhe personazhet kryesore të tyre (3 orë) (Toto sapore e la magica storia della pizza, La bella addormentata nel bosco, Cenerentola...)	• Nxënësit shikojnë përralla dhe filma vizatimorë, dhe më pas i rrëfejnë ato në gjuhën amtare. • Nxënësit përgatitin teatër në gjuhën amtare, bazuar në një përrallë ose film vizatimor të dhënë, dhe e luajnë atë. • Projekt: Nxënësit krijojnë marioneta të personazheve të përrallave/filmave vizatimorë të dhënë, përgatitin një skenar të shkurtër dhe luajnë rolet në gjuhën amtare me marionetat.

Tema 3. Çfarë të vesh? (10 orë)	
Njohuri/aftësi	
• Kupton njësitë leksikore dhe shprehjet që lidhen me ditët e javës, muajt e vitit, stinët dhe kushtet atmosferike. • I emërton ditët e javës, muajt e vitit dhe stinët. • Kupton dhe emërton konceptet që lidhen me motin. • Kupton fjalor të thjeshtë mbi veshjet dhe e përdor atë në fjali të shkurtra dhe të thjeshta. • Kupton dhe emërton njësitë leksikore që përfaqësojnë ngjyrat. • Zbulon vendet e zonave gjuhësore italiane.	
Qëndrime/vlera	
• Pranon se nuk duhet të bëjë diskriminim bazuar në dallimet midis njerëzve (përkatësi gjinore dhe etnike, moshë, aftësi, status social, etj.). • Pranon se ekzistimi i dallimeve midis njerëzve është një përfitim pozitiv. • Identifikon praninë e stereotipave dhe paragjytimeve tek vetja dhe të tjerët dhe i kundërshton diskriminimin.	

Përmbajtje (dhe koncepte) dhe numri i orëve	Shembuj të aktiviteteve
• Numërim i ditëve, muajve dhe stinëve (2 orë) (lunedì, martedì...; gennaio, febbraio, marzo... ; primavera, estate, autunno, inverno) • Kushtet atmosferike (2 orë) (- Fa caldo/freddo; - C'è...)	• Lojë me mimikë. Mësimdhënësi/Mësimdhënësja përgatit kartolina ku shfaqen kushte të ndryshme atmosferike. Nxënësit dalin një nga një, tërheqin një kartolinë dhe përmes mimikës shprehin kushtin atmosferik përkatës. Nxënësit e tjerë përpiqen ta gjejnë. Loja vazhdon në rreth derisa të përdoret edhe kartolina e fundit. • Detyrë projektuese: Kushtet atmosferike gjatë vitit. Mësimdhënësi/Mësimdhënësja vendos në mur një poster të përgatitur më parë, të ndarë në katër pjesë që përfaqësojnë stinët, dhe vendos një kuti me kartolina që tregojnë kushtet atmosferike. Nxënësit ndahen në grupe. Një përfaqësues nga çdo grup tërheq një kartolinë, të tjerët brenda grupit diskutojnë, dhe përfaqësuesi thotë me zë të lartë për cilin kusht atmosferik bëhet fjalë dhe e ngjit kartolinën në pjesën e stinës përkatëse.
• Veshje dhe aksesore (2 orë) (pantaloni, vestito, maglione, t-shirt, camicia, cappello, guanti, scarpe, occhiali...)	• Lojë – Vishe sipas motit. Mësimdhënësi/Mësimdhënësja siguron kartolina me veshje dhe kushte të ndryshme atmosferike. Nxënësit, në çifte, lidhin veshjet me kushtin përkatës, p.sh.: borë – çizme / kapelë / shall / doreza. Nxënësit punojnë deri sa të lidhin të gjitha kushtet atmosferike me veshjet e ofruara. Më pas, një nxënës nga çdo çift emërton veshjet nga kartolinat e lidhura. • Lojë – Vishe modelin. Mësimdhënësi/Mësimdhënësja përgatit një siluetë të një modeli në një fletë letre. Secili nxënës merr një siluetë dhe duhet ta veshë sipas kushteve atmosferike. Mësimdhënësi/Mësimdhënësja zgjedh rastësisht një kartolinë me një kusht të caktuar atmosferik, dhe...

	Nxënësit fillojnë të vizatojnë veshjet mbi siluetë. Në fund, secili nxënës bën një prezantim të shkurtër gojor për veshjen e siluetës së tij/saj, p.sh.: *Lui/lei indossa un maglione, uno scialle, ...*
Ngjyrat (1 orë) (bianco, rosso, nero, giallo, verde, marrone, blu, arancione, grigio, viola)	- Mësimdhënësi/Mësimdhënësja tregon kartolina të ngjyrosura me dhjetë ngjyrat (bianco, rosso, nero, giallo, verde, marrone, blu, arancione, grigio, viola), i emërton në gjuhën italiane, dhe nxënësit përsërisin pas tij/saj. Më pas, nxënësit dëgjojnë këngën *Impariamo i colori* https://www.youtube.com/watch?v=qiAsZY69HMI dhe gjatë dëgjimit të dytë e këndojnë së bashku. - Lojë – *È rosso!* Mësimdhënësi/Mësimdhënësja thotë një fjali, p.sh.: *Trovate il colore rosso!* Nxënësit shkojnë dhe afrohen tek shoku/shoqja që mban veshje me ngjyrën e emëruar dhe thonë: *È rosso!* Loja vazhdon me nxënësit që kërkojnë një send në klasë me një ngjyrë tjetër të emëruar nga mësuesi, duke e prekur sendin dhe duke thënë: *È giallo!*
Traditat në rajonet e ndryshme të Italisë (3 orë)	Aktivitetet që lidhen me njohjen e traditave të rajoneve të ndryshme italiane.

Tema 4. Më pëlqen.../Nuk më pëlqen... (8 orë)	
<i>Njohuri/aftësi</i>	
- Kupton dhe përdor, në fjali të thjeshta, njësité leksikore dhe shprehjet që lidhen me kafshët. - Kupton dhe përdor, në fjali të thjeshta, njësité leksikore dhe shprehjet që lidhen me ushqimin.	

- Shpreh në mënyrë të thjeshtë preferencat dhe shijet e veta.
- Kupton konceptet dhe elementët që lidhen me festimet e disa festa italiane dhe i krahason me ato të kulturës së vet.
- Identifikon dhe dallon festat bazuar në dëgjim.
- Riprodhon dhe prodhon në mënyrë të pavarur njësitë leksikore të mësuara mbi tema që lidhen me festat.

Qëndrime/vlera

- Pranon se mendimet dhe bindjet e të tjerëve duhet të respektohen.
- Pranon se shijet dhe preferencat e të tjerëve janë po aq të rëndësishme sa të tijat/të sajat.
- Kupton rëndësinë e kujdesit për natyrën dhe kafshët.

Përmbajtje (dhe koncepte) dhe numri i orëve

- Kafshët shtëpiake (1 orë)
(pecora, cavallo, mucca, gallina, maiale, capra...)
- Kafshët shtëpiake të dashura/pëlqyer (1 orë)
(cane, gatto, pesce, tartaruga...)
- Kafshët e egra (1 orë)
(leone, elefante, tigre, orso, lupo,...)
- Shprehja e preferencave për kafshët (1 orë)
(- Amo... ; - Adoro... ; - Non amo...)

Shembuj të aktiviteteve

- Këngë: *Nella vecchia fattoria*
<https://www.youtube.com/watch?v=2cEa15JRhKM>
- Nxënësit dëgjojnë këngën. Më pas Mësimdhënësi/Mësimdhënësjë u jep një fletë pune ku me imazhe janë paraqitur disa kafshë. Nxënësit rrethojnë kafshët që panë në videon e këngës dhe i shqiptojnë. Në fund, të gjithë së bashku e këndojnë këngën.
- Lojë – *Ku jeton kjo kafshë?* Kutitë e veçanta përfaqësojnë habitatet e ndryshme, p.sh.: fermë, pyll, safari. Secili nxënës merr një kartolinë me një kafshë dhe më pas gjen shtëpinë e kafshës nga kartolina, p.sh.: *La mucca abita nella fattoria.*

	• Lojë – *Gjeje kë po imitoj.* Nxënësit ndahen në dy...

	Nxënësit ndahen në grupe. Një nxënës nga grupi i parë imiton me zë një kafshë, dhe nxënësit e grupit tjetër duhet të gjejnë se për cilën kafshë bëhet fjalë dhe ta emërtojnë në gjuhën italiane. Loja vazhdon në mënyrë të alternuar me grupet deri sa të fitojë grupi me më shumë përgjigje të sakta (në gjuhën italiane). Nxënësit ndahen në çifte. Mësimdhënësi/Mësimdhënësja u jep secilit çift disa kartolina me kafshë. Në çifte, nxënësit zhvillojnë një dialog të shkurtër, p.sh.: • Io amo i gatti. Non amo i lupi. E tu? • Io amo i cani. Non amo i serpenti.
• Produkte ushqimore – fjalor bazë (1 orë) (latte, cornetto, mela, arancia, pomodoro...) • Shprehja e preferencave për ushqim (1 orë) (- Amo... ; - Adoro... ; - Non amo...)	• Mësimdhënësi/Mësimdhënësja tregon në tabelën interaktive imazhe të ndryshme të produkteve, i emërton dhe nxënësit përsërisin për t'i mbajtur mend. Më pas, Mësimdhënësi/Mësimdhënësja u shfaq nxënësve këngën *La canzone della frutta* https://www.youtube.com/watch?v=2K2yRXoctAs dhe ata rrethojnë produktet që dëgjojnë në këngë. • Mësimdhënësi/Mësimdhënësja u jep nxënësve vizatime të produkteve. Nxënësit i ngjyrosin vetë me ngjyrën përkatëse. Pastaj, gojarisht, para klasës, prodhojnë fjali, p.sh.: *La mela è verde.* / *Il pomodoro è rosso.* • Lojë – Kosh me fruta dhe perime. Në kosh vendosen fruta dhe perime plastike ose imazhe të tyre. Nxënësit tërheqin një send dhe duhet të thonë nëse e hanë/nuk e hanë; nëse u pëlqen/nuk u pëlqen.

	• Projekt: Degustim, punëtori gatimi (pa pjekje).

• Festa dhe tradita italiane (2 orë) (Natale, Martedì grasso, Pasqua) • Urim për Krishtlindje (*Buon Natale!*) • Urim për Vitin e Ri (*Buon Anno Nuovo!*)	• Nxënësit ndahen në grupe. Mësimdhënësi u jep secilës grup kartolina që përfaqësojnë produkte ushqimore dhe specialitete. Secili grup ka detyrë të dallojë kartolinat që tregojnë specialitetet dhe produktet ushqimore që përgatiten dhe shërbehen për një festë të caktuar në Itali, si dhe në kulturën e tyre. • Projekt: Krijimi i maskave, maskaradë.